

SÉTA A KIIRTOTT TABÁNBAN

*Furfangos tabáni korcsma, amely túljárt a „város eszén“
Kerzl apó, aki harminc évvel ezelőtt járt utoljára Pesten*

Jórészt már csak a kacsaringós, macskakörmös sikátorok nyomait találjuk meg a pusztulásra ítélt Tabánban. Eltűntek a pofoncsapott tetejű földszintes kis házak, ahol a törökvilág és a biedermeier emlékein át kikirándulgatott a pesti ember néhány órára a multba.

A csákány megkezdte munkáját s még most, a rossz időjárásban is egyre-másra döntik le a falakat; nem marad meg semmi a romantikus, furcsa városrészből. A város urai kíméldőnek csupán az Árok-kör 4. szám alatti barokk-hajlatot találták. Ezt ugyanis meghagyják, még pedig úgy, — hogy múzeumba viszik.

Eltűnt a zsindeletetejű ház, ahol olyan órásbolt volt, amelynek cégtábláját száztizen-négy esztendővel ezelőtt szögezték ki a homlokzatra, a ház, amelyben az anyák megmentője, Semmelweiss Ignác született. Nincs már meg a kis ház sem, amelyről az a legenda, hogy Budán jártában itt lakott Casanova, és eltűnik a Szent János-térről az oszlop is, amelyről az a hiedelem, hogy valamikor pelengér volt. Néhány régi üzlet, ahol Velence képeivel kifaragott zenélőszerszámok, nyakékek, ódon faliórák, miniatűr arany képkeretek hirdették az elsüllyedt világot, amely most csakugyan elsüllyedt...

És a vén mézeskalácsos boltban sem árulnak többet gyertyát, viaszot, öntött édességet, mézeskalács-szívet és eltűnik a sarki üzlet is, amelynek két nevezetessége volt: a szentjánoskenyér és a fekete papírba osmagolt süvegcsukor...

Tabáni humor

A Tabán területén összesen még harmincöt ház van, többnyire közhivatalok. Áll még a török hódoltság korából való Mély Pince is, amely arról nevezetes, hogy kívülről földszintes ház, de lefelé a föld alatt háromemeletnyi... Nevezetes volt törökös téglarakása a bolthajtásos pincéknek, amelyekben valamikor jancsárok időgáltak, de később a népszerű tulajdonos, a kedves Poldi bácsi, a művészvilágnak mérte ki nyíltan a bort.

Lerombolták azt a házat is, amelyet háremként mutogattak s amelyen még nemrégén látni lehetett a kis ablakokat, vagy inkább lyukakat, ahonnan kinézhettek az utcára a háremhölgyek. Mindez most eltűnt.

A lerombolt Tabán olyan, mint sívár külvárosi pusztaság, ahol nem jár senki, csak legfeljebb néha egy-egy kőborkutya szalad át a gödrös, kötörmelékés telkeken.

Egyedül a Rácfürdő közelében akadt egy korcsmáros, aki túljárt a „város eszén“.

Ezt nem mi mondjuk, hanem azok a tabáni lakosok, akik el-elmennek siránkozni a pusztákban

ban, öt generációnk lakott itten. Fáj ez a pusztítás még akkor is, pedig tudjuk, hogy a város urai szebbet, jobbat akarnak.

— Hová költözködött a tabáni nép?

— Aki nem volt tehetős, az a Pillangó-utcába. Ott kaptak a várostól szükséglakást. Schuller Dezső tanácsnok úr 4600 pengőt fizetett ki a szegényeknek költözködési segély címen.

Elmondja, hogy 698 tabáni házat bontottak le eddig és hogy legkésőbb május elsején ki kell költözködni az utolsó lakónak is a még megmaradt házakból.

Néhány házat még nem sajátítottak ki. Így pl. a Görög-utca 14. és a Virág Benedek-utca 5. számú házat is, amelyeknek megszerzésére megindult a kisajátítási eljárás, mert a főváros nem tudott a háztulajdonosokkal békésen meg egyezni.

Most mindössze negyven ember lakik még a Tabánban, de május elsején ezeknek is el kell költözködni.

Hanecker bácsi kedélyes öreg embert mutat be nekem

— Ez itt Kerzl bácsi. A legnevezetesebb kérem!

— Ugy. És miről nevezetes?